

Dosarul nr. 2ra-1790/22
2-21191410-01-2ra-21122022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) S. Suvac
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău

Î N C H E I E R E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Popușoi
Constantin împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Generale cu privire la
constatarea faptului atragerii ilegale la răspundere penală și repararea prejudiciului
cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale
instanțelor judecătorești,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022,

c o n s t a ț ă :

La 27 decembrie 2021, Popușoi Constantin a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Generale cu privire la
constatarea faptului atragerii ilegale la răspundere penală și repararea prejudiciului
cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale
instanțelor judecătorești.

În motivarea acțiunii, Popușoi Constantin a menționat că prin ordonanța
Procuraturii Anticorupție din 04 decembrie 2014 a fost pornită urmărirea penală pe
faptul infracțiunii prevăzută de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal.

La fel, reclamantul a invocat că prin ordonanța Procuraturii Anticorupție din
28 octombrie 2016, a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de
art. 44, 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.

Iar, prin ordonanța Procuraturii Anticorupție din 07 noiembrie 2016, în
temeiul art. 288 din Codul de procedură penală, în privința sa au fost numite
investigații în vederea găsirii învinuitului în rezultatul căreia, prin încheierea

judecătorului de instrucție din 09 decembrie 2016, i-a fost aplicată măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, care a fost menținută prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2017.

Totodată, a invocat că a fost dat în urmărire internațională, iar la domiciliul său și al mamei sale, Popușoi Ludmila, au fost efectuate percheziții.

Astfel, timp de patru ani au fost efectuate acțiuni de urmărire penală, perioadă în care a fost intimidat.

Ulterior, prin ordonanța Procuraturii Anticorupție din 24 iulie 2020, a fost scos de sub urmărire penală din motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.

Reclamantul a reiterat că prin tragerea ilegală la răspundere penală în legătură cu imputarea unei fapte pe care nu a comis-o, i-a fost afectată imaginea profesională, fiind afectat emoțional pe o perioadă îndelungată.

Popușoi Constantin a solicitat constatarea faptului tragerii ilegale la răspundere penală, încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției a sumei de 36 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2022, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Popușoi Constantin.

S-a constatat faptul tragerii ilegale la răspundere penală a lui Popușoi Constantin.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Popușoi Constantin suma de 36 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că din cumulul circumstanțelor se denotă că reclamantul Popușoi Constantin nu a săvârșit fapta imputată în cauza penală intentată în privința sa, fiind în cele din urmă scos de sub urmărire penală pe motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele componente de infracțiune.

Astfel, prima instanță a constatat faptul încălcării dreptului reclamantului de a nu fi tras la răspundere penală, apreciind ca fiind întemeiată cerința cu privire la constatarea faptului tragerii ilegale la răspundere penală și temeinicia motivelor ce-i acordă dreptul său la acțiune în temeiul Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2022.

La 30 noiembrie 2022, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Recurentul Ministerul Justiției, în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei a fost interpretată în mod eronat legea, precum și faptul că aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară.

La speșă, recurentul a specificat că instanța de apel nejustificat a menținut hotărârea instanței de fond, în condițiile în care acțiunea nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate a Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, iar în rezultat în mod eronat instanța de fond a dispus încasarea prejudiciului moral.

Mai mult ca atât, prevederile legale menționate nu oferă posibilitatea reclamantului de a solicita constatarea faptului tragerii ilegale la răspundere penală.

La 21 decembrie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, însă plicul expediat în adresa lui Popușoi Constantin a fost restituit cu mențiunea ”nereclamat” (f. d. 116-117).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 27 octombrie 2022.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 30 noiembrie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform

secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Justiției.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh